

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

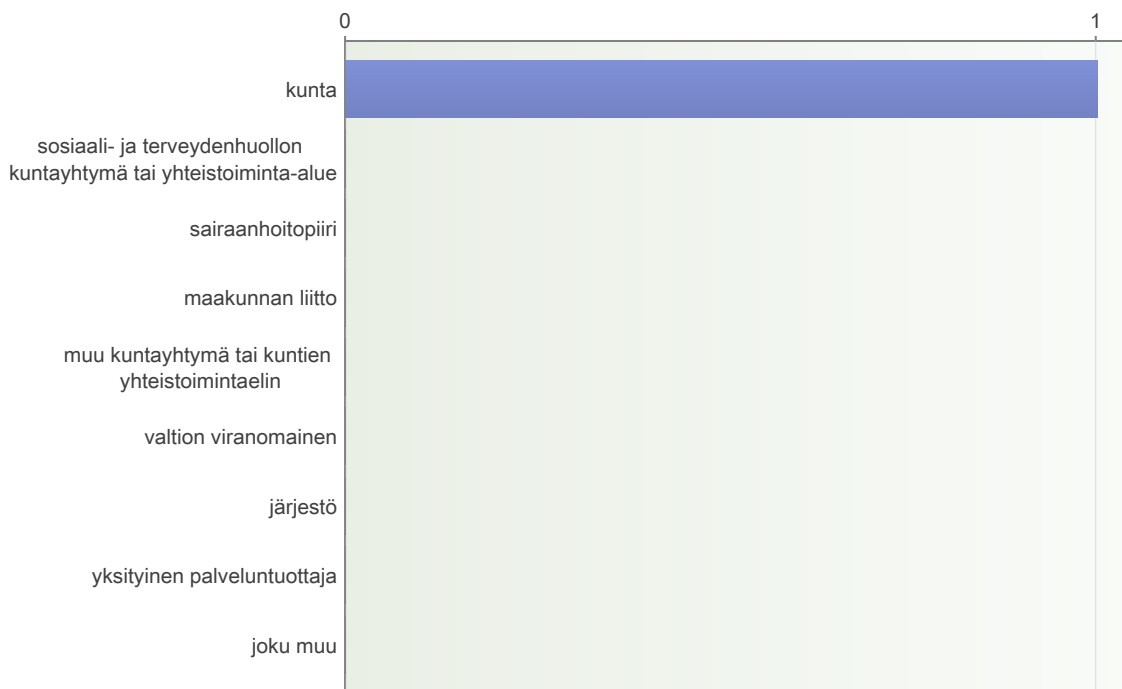
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Imatran kaupunki	Arja Kujala	arja.kujala@imatra.fi puh. 020 617 2227	11.12.2017	Imatran kaupunginhallitus

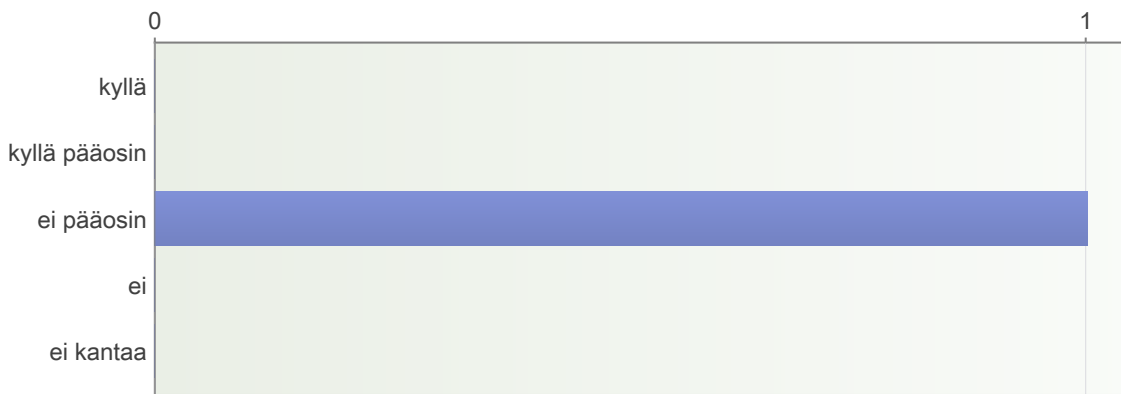
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

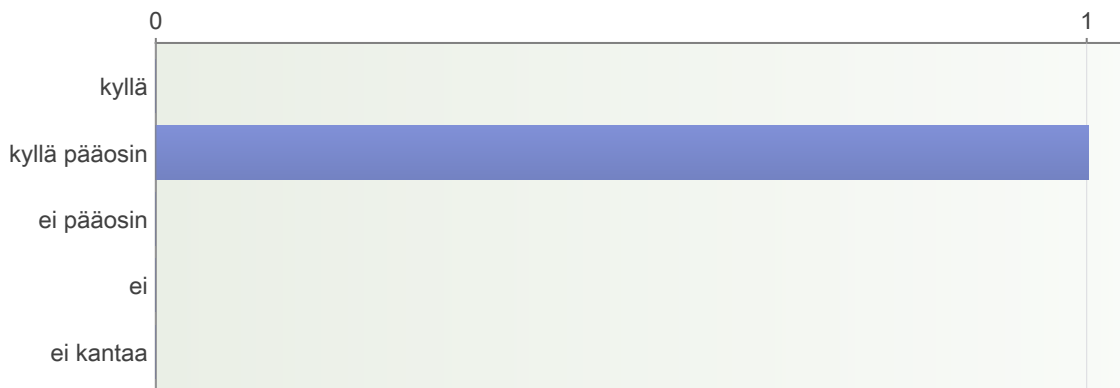
- Yhdenvertaisuus palvelujen saatavuudessa ei voi toteutua kautta maan, koska sosiaali- ja terveystalvelujen työvoiman saatavuus palveluihin vaihtelee eri maakunnissa julkisella sektorilla. Yksityisen sektorin palveluntuottajat saattavat osassa maakuntia lisätä resursseja kysynnän mukaan, mutta kasvukeskusten ulkopuoliset alueet jäänevät heikompaan asemaan. Työvoiman houkuttelemine kasvukeskusten ulkopuolelle on jo nyt vaikeaa. Miten uusi järjestelmä tätä muuttaisi, kun kysymys perimmiltään on työntekijöiden omista valinnoista? Edellä olevasta johtuen myöskään terveys- ja hyvinvointierot eivät voi kaventua. Niin ikään väestön hyvinvointieroja ei välttämättä voida lakiuudistuksella sellaisenaan kaventaa, sillä koulutus, työ, tulot ja muut sosiaaliset tekijät vaikuttavat väestön kykyyn hakeutua/ hankkia tarvitsemiaan palveluja.

Viitaten Eksoten lausuntoon, erikoislääkäripalveluiden edellyttäminen sote-keskuksiin aiheuttaisi pienemmillä paikkakunnilla haasteita ko. lääkäripalveluiden toteuttamiseen ja johtaisi todennäköisesti sote-keskusten vähenemiseen alueellisesti. Lähtökohtaisesti ajatus erikoissairaanhoidon palveluiden tuomisesta sote-keskuksiin on asiakkaan näkökulmasta palveluita parantava vaikutus. Mikäli erikoisalujen määrää määritellään sitovaksi lainsäädännön kautta, toteuttamismahdollisuudet vähenevät "ei yliopistopaikkakunnilla". Käytännössä Etelä-Karjalassa sote-keskuspalvelut järjestettäisiin Lappeenrannassa keskussairaalan yhteydessä erikoissairaanhoidon päivystystoiminnan varmistamiseksi, jolloin kuntalaisten näkökulmasta palvelut siirtyisivät kauemmas.

Jos valinnanvapaus koskee vain perusterveydenhuoltoa ja joitakin sosiaalihuollon peruspalveluja, joita sote-keskuksen monialainen toimijaverkosto toteuttaa, yhdenvertaisuus voi vahvistua. Huomiota on kiinnitettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen osana sote-keskuksen toimintaa ja sen kytkeminen osaksi kuntien hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yleisesti katsottuna edistää asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia. Asiakas pääsee aikaisempaa enemmän vaikuttamaan omiin palveluihin valitsemalla sote-keskuksen sekä ammattihenkilön, joka palveluita toteuttaa. Asiakassetelin saadessaan asiakas voi valita palveluntuottajan. Valinnanvapaus edellyttää asiakkaalta aikaisempaa enemmän omatoimisuutta sekä kykyä ja halua selvittää mahdollisuuksia ja tehdä valintoja. Joidenkin asiakkaiden näkökulmasta valintaa voi olla vaikea tehdä, ellei ole riittävästi tietoa valinnan pohjaksi.

Vertailutiedon ja asiakastiedon saatavuus tulee varmistaa kansallisesti, koska palveluja voidaan käyttää yli maakuntarajojen. Aluksi asiakkaat tekevät valintoja mielikuviin perustuen.

Mikäli kyseessä olisi vain perusterveydenhuoltoa koskeva esitys ja käytössä on toimivat sähköiset järjestelmät, jotka mahdollistavat palvelujen yhdenmukaisen vertailun, voi asiakkaan vaikutusmahdollisuudet parantua. Muutoksen toteuttamiseksi tarvitaan riittävän pitkä siirtymäaika.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

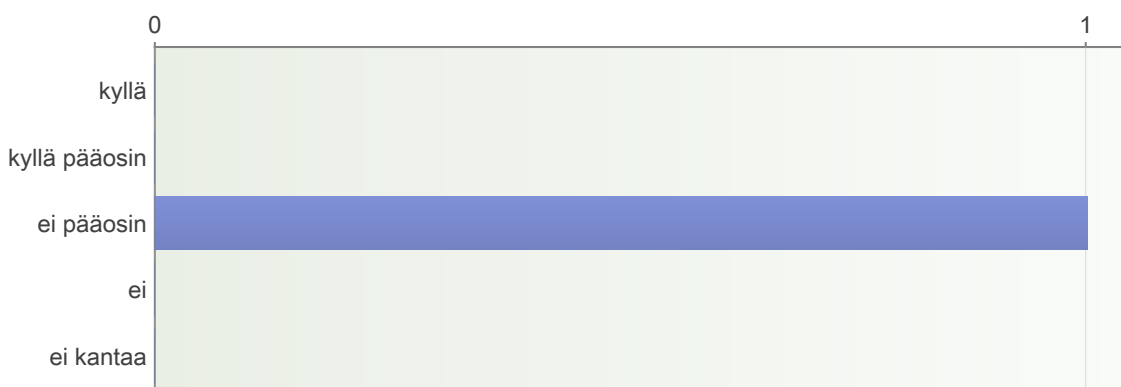
- Asiakkaat saavat valita palveluntuottajansa sekä asiakaspalvelusta vastaavan henkilön. Kuuden kuukauden välein asiakkaalla on mahdollisuus vaihtaa sote- keskuspalveluntuottajaa sekä mm. asuinpaikkakunnan muuttuessa. Sijainnin merkitys palvelujen hankinnassa voi korostua laadun sijaan.

Viitaten Eksoten lausuntoon, valinnanvapauden piirissä on huomattava joukko ikäihmisiä sekä erityisen paljon palveluita omaavia henkilöitä, jotka eivät itse ole kykeneviä arvioimaan tarvitsemaansa palvelua: onko kyseessä sote-keskukseen kuuluvan palvelun vai erikoissairaanhoidon palvelun tarve. Asiakkaat voivat päätyä valintoihin jonkin epäolennaisen seikan perusteella, jolloin tasapuolisuus ja todellinen valinnanvapaus ei toteudu.

Kuten kaikki uudet järjestelmät, niin myös tämä edellyttää, että asiakasta opastetaan ja ohjataan käyttämään uutta järjestelmää. Monikanavainen palvelujärjestelmä edellyttää asiakkaan nykyistä enemmän ottamaan selvää tarjolla olevista palveluista. Opastus ja ohjaus edellyttävät riittäviä henkilöresursseja tähän työhön ja myös toimivia verkkopalveluja. Monikanavaisuudessa on riskinä, että asiakkaan hoitokokonaisuus hajoaa eri toimijoille.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

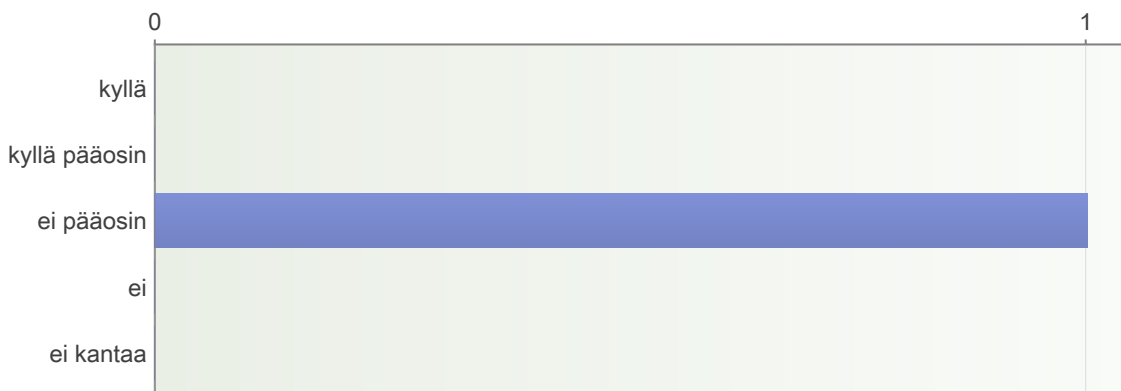
Vastaajien määrä: 1

- Laaja-alaisia palveluja tarvitseva asiakas ei välttämättä itse kykene tunnistamaan tilannettaan. Sirkaleisen palvelujärjestelmän mahdollisuus tunnistaa ko. asiakkaat ja vastuuttaa toimijoita ovat heikkomat kuin integroidussa toiminnassa. Asiakkaan palvelujen yhteensovittamisen edellytyksenä erityisesti laaja-alaisia palveluita tarvitsevien kuntalaisten osalta ovat toimivat sähköiset järjestelmät, palvelun tuottamiseen osallistuvien tahojen yhteinen asiakassuunnitelma sekä tiedon tuottaminen yhteisesti sovitulla tavalla.

34 §:n mukainen asiakassuunnitelma on laaja ja merkityksellinen, mutta riskinä on, että se toimii ylätasoin suunnitelmana ja rinnalle tarvitaan muita hoito- ja palvelusuunnitelmia. Asiakassuunnitelma ei todennäköisesti toimi käytännön työvälineenä ja käytettävien palveluiden yhteen sovittajana.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

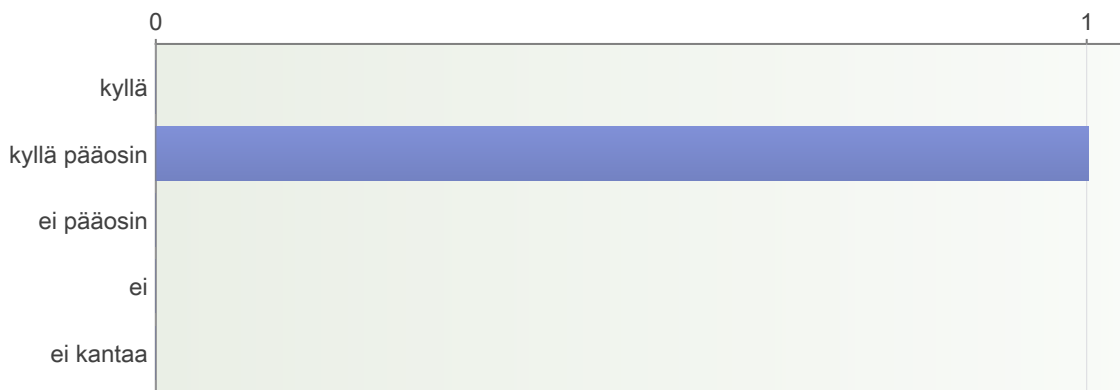
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Eri organisaatioihin hajautuneiden palvelujen integrointi on haasteellista huolimatta siitä, että toimitaan järjestäjä-tuottaja mallissa. Kokemuksen mukaan saman katon alla toimienkin integraation onnistunut toteuttaminen on haasteellista.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

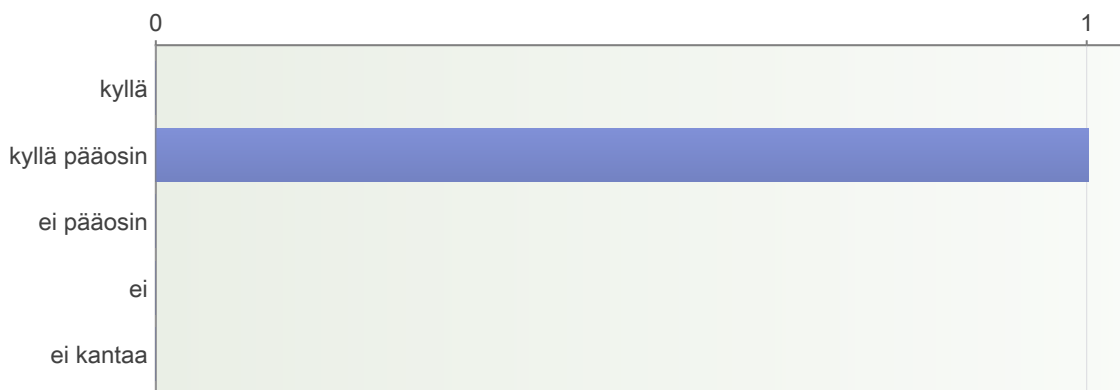
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kustannuskehyksessä pysyminen voi olla haasteellista, koska riski päällekkäisille kustannuksille on olemassa.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

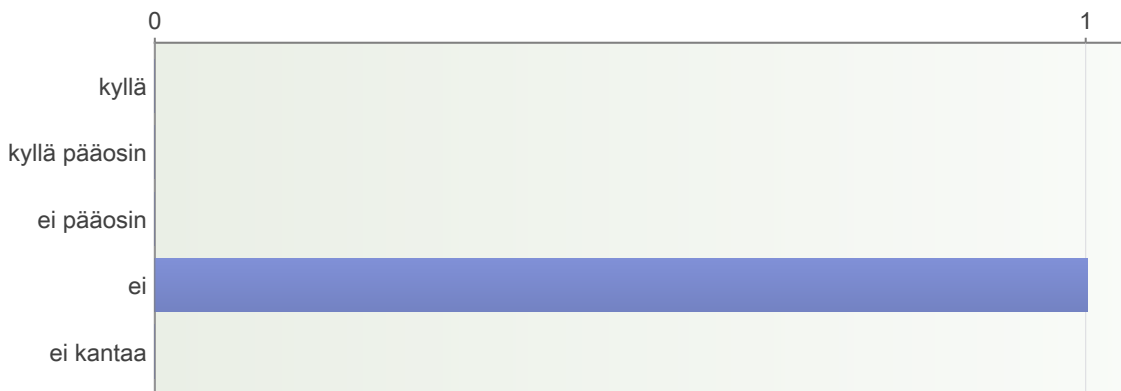
Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmä synnyttää kilpailua eri toimijoiden välille, mikä puolestaan edistää toimintatapojen muutoksia ja uusien toimintamallien kehittämistä.

Innovatiivisen palvelutuottamisen mahdollisuus on edelleen olemassa, mutta lukuisat sopimukset eri toimijoiden välillä voivat hidastaa toteuttamista. Pienten toimijoiden mahdollisuudet kehittämiseen voivat olla rajalliset.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

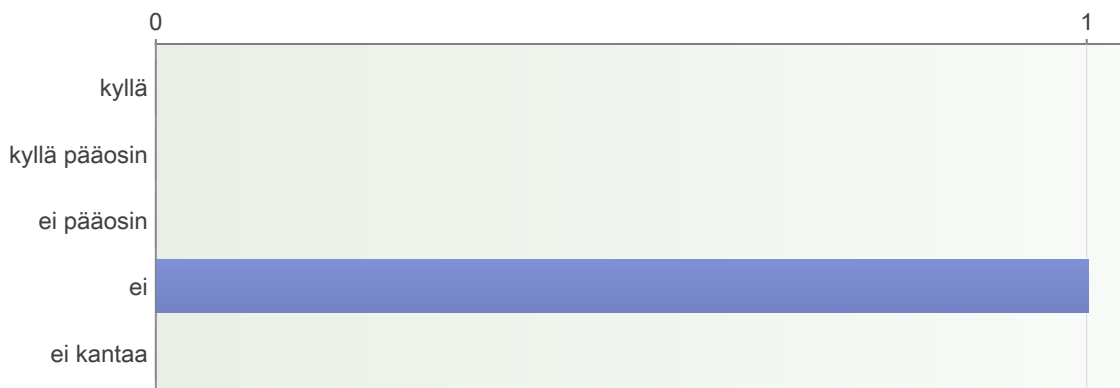
- Uhkana on kustannusten kasvu johtuen palvelujen monikanavaisuudesta, päällekkäisestä hallinnosta ja toiminnasta. Lisäksi lisääntyvät sopimushallinta sekä palveluohjaus kasvattavat resurssien tarvetta. Asiakasmäärä kasvaa mm. työterveyden sairauden hoidon asiakkaiden osalta, mikä lisää kustannuksia. Valinnanvapausjärjestelmän käyttöönottamisen kustannukset, kuten järjestäjän kustannukset, tietojärjestelmien kustannukset ja tilakustannukset, ovat korkeat.

Erikoissairaanhoidon laajennettu valinnanvapaus vaarantaa Etelä-Karjalassa laajan päivystyksen sairaalan toimintaedellytykset.

Maakunnalla tulisi olla oikeus määrätä mihin palveluihin asiakasseteli otetaan käyttöön

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvuluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntakeskusten ulkopuolisten kuntien asukkaiden näkökulmasta olisi hyvä, jos sote-keskuksissa saisi myös erikoislääkärin palveluja. Mikäli sote-keskuksiin vaaditaan erikoislääkärin sijoittaminen kokoaikaisesti ja määrätään erikoisalujen tarkka määrä, käytännössä sote-keskus olisi Etelä-Karjalassa vain maakuntakeskuksessa Lappeenrannassa. Tällöin sote-keskuksia ei ole mahdollista sijoittaa harvaan asutulla alueella.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan asukkaiden palvelujen saatavuuden ja palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden/koko maa kannalta katsottuna sote-keskusten palvelut olisivat tarkoituksenmukaiset muilta osin, paitsi sosiaalipalvelujen puuttumisen osalta. Sosiaalipalvelujen ohjaus ja neuvonta eivät ole riittäviä palveluja, vaan sote-keskukseen tarvitaan myös varsinaisia sosiaalipalveluja. Eksoten nykyisessä toimintamallissa sama sosiaalihuollon työntekijä voi antaa ohjausta ja neuvontaa hyvinvointiasemalla sekä tehdä tarvittaessa sosiaalihuollon asiakaspäätöksiä esimerkiksi toimeentulotuen osalta. Lakiesityksen mukaan asiakas tulisi jatkossa ohjata kaikissa sosiaalihuollon päätöistä vaativissa asioissa maakunnan liikelaitokseen tai liikelaitoksen sosiaalihuollon ammattilaisen tulisi jalkautua sote-keskuksiin. Mikäli sote-keskuksissa on vain sosiaalihuollon kapea-alaista ohjausta ja neuvontaa sisältää se riskin, että haja-asutusalueiden palvelujen saanti heikentyy. Kansalaisten yhdenvertaiset oikeudet vaarantuvat, jos oikea-aikaista ja asiakkaan palvelutarpeen edellyttämää sosiaalipalvelua ei ole saatavilla.

Sosiaali- ja terveystalouden nykyisten resurssien valossa tarkasteltuna kokoikäisten erikoislääkärien sijoittaminen sote-keskuksiin on haasteellista, koska työvoimaa on vaikea saada nykyisiin virkoihin. Sote-keskukset voivat erikoistua, mutta peruspalvelut on oltava saatavilla kaikissa sote-keskuksissa. Käytännössä Etelä-Karjalan maakunnassa olisi yksi sote-keskus, mikä ei ole riittävä asukkaiden tarpeisiin peilaten (ikäjakauma, sairastavuus). Kansalaisten yhdenvertaisuuden kannalta kaikilla maakunnilla ei ole mahdollisuutta järjestää erikoislääkäripalveluja lakiehdotuksessa esitetystä laajuudesta. Pelkästään sairaaloissa on jo nyt pulaa niistä erikoislääkäreistä, joita lain perusteella tulisi sijoittaa sote-keskuksiin. Tämä vaarantaa sairaaloiden päivystyksen näillä erikoisaloilla.

Digitalisaation kehittyminen palvelujen tuottamisessa tulisi nähdä mahdollisuutena.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

24. Vapaamuotoiset huomiot.

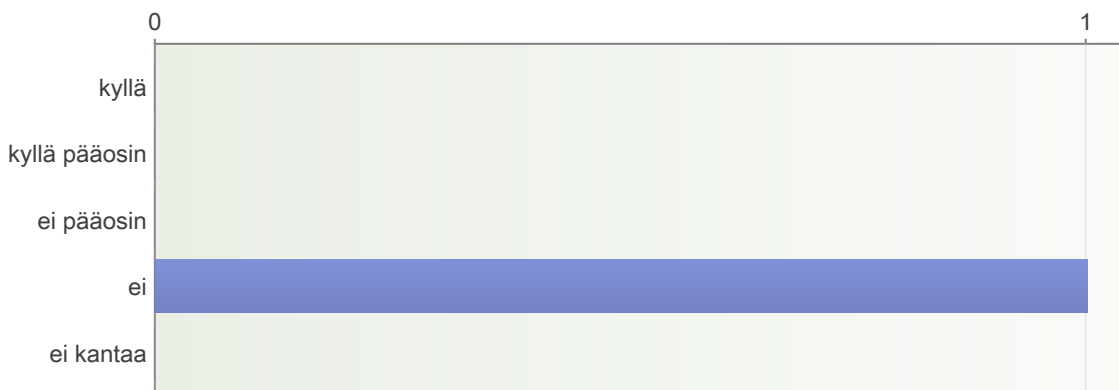
Vastaajien määrä: 1

- Eri maakunnat ovat erilaisessa tilanteessa työvoiman saatavuudessa. Viitaten Eksoten lausuntoon, erikoishammaslääkäri työvoiman saanti kasvukeskusten ulkopuolelle on vaikeaa. Suun hoidon yksiköiden lakisääteinen palveluvalikoima on sisällöltään liian laaja ja lisäksi epäselvä. Suun terveydenhuollon palveluissa vaativan perushoidon palvelut sekä myös konsultaatiopalvelut edellyttävät erikoishammaslääkäriä työvoimaa, jota ei ole koulutettu riittävästi väestön hoidon tarpeeseen nähden. Pääosa erikoishammaslääkäreistä työskentelee yksityissektorilla.

Suunhoidon yksiköiden lakisääteinen palveluvalikoima tulee olla määritelty riittävällä tarkkuudella siten, että suun hoidon yksiköiden kilpailuasetelma on lähtökohtaisesti tasavertainen ja etteivät kustannukset nouse hallitsemattomasti.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

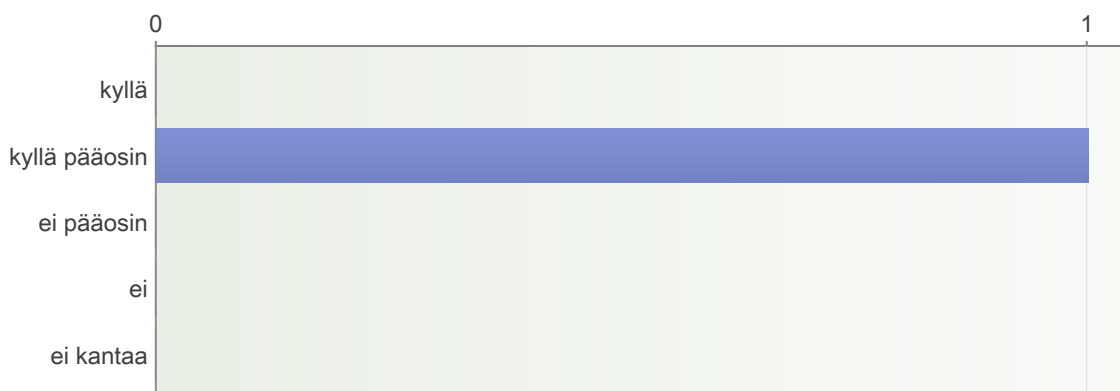
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan liikelaitoksen tuottamien muiden kuin suoran valinnan palveluiden osuutta ei ole avattu riittävästi lakiluonnoksessa ja se jää lakiluonnoksessa epäselväksi. Sosiaalipalvelut on liian suppeasti määritelty vain ohjaukseksi ja neuvonnaksi, pitäisi käsittää myös sosiaalipalveluja. Erikoislääkäripalveluiden osalta tulisi tarkentaa, mitä tarkoitetaan, miten oltava saatavissa sote-keskuksessa (työaika vaatimus/etäkonsultaatio).

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

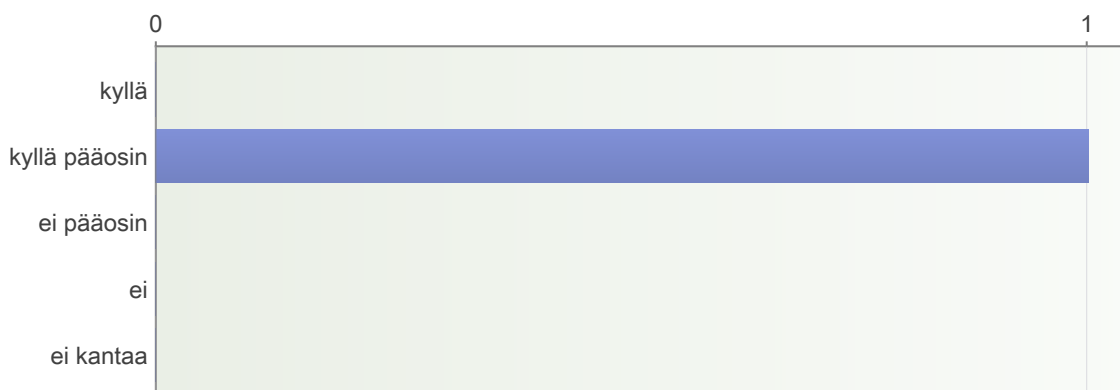
28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Viitaten Eksoten lausuntoon, suoran valinnan suun hoidon yksiköiden lakisääteinen palveluvalikoima on sisällöltään liian laaja ja epäselvä. Suun terveydenhuollon palveluissa vaativan perushoidon palvelut sekä myös konsultaatiopalvelut edellyttävät erikoishammaslääkärityövoimaa, jota ei ole koulutettuna riittävästi väestön hoidon tarpeeseen nähden.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ei kommentoitavaa

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

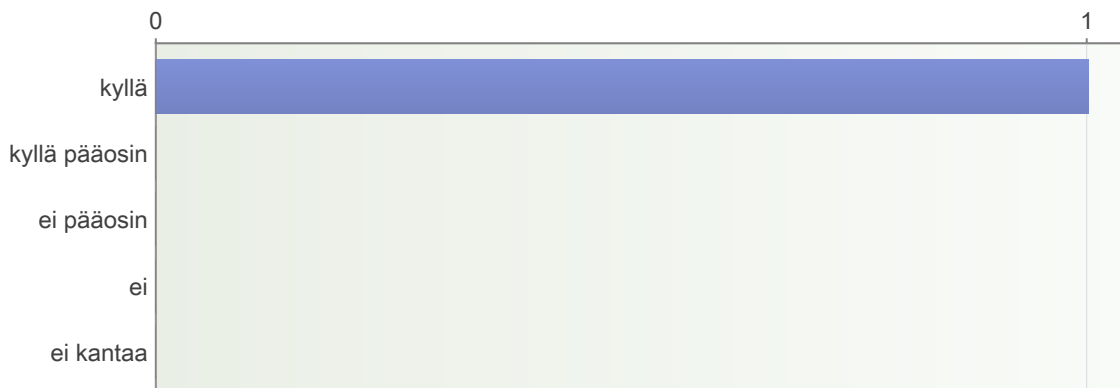

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

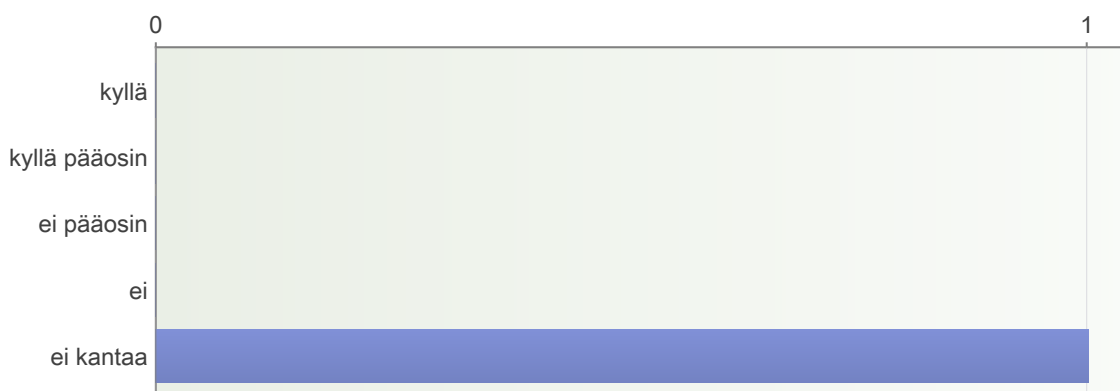
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluja käyttävän asiakkaan näkökulmasta esitys on sopiva. Toisaalta maakunnan liikelaitoksen toiminta jäisi suppeaksi Etelä-Karjalan maakunnassa ja saattaisi vaarantaa laajan päivystyksen sairaalan toimintaedellytyksiä, jos työvoimaa siirtyisi merkittävästi yksityiselle sektorille.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

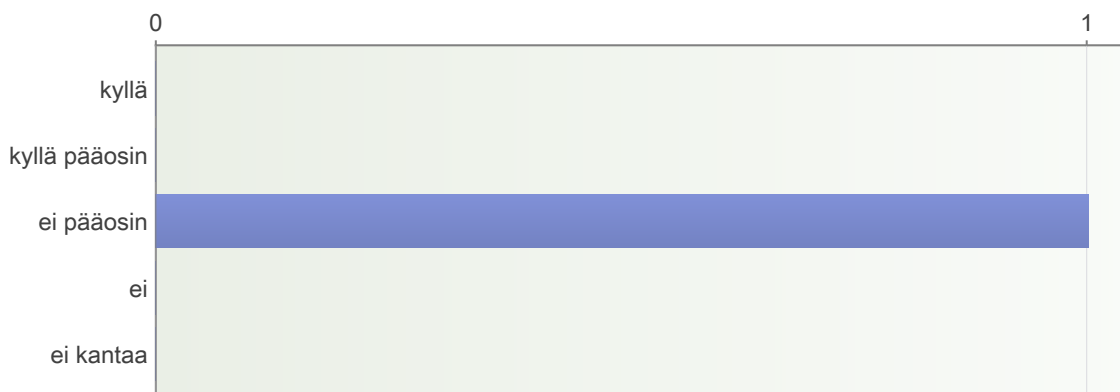

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

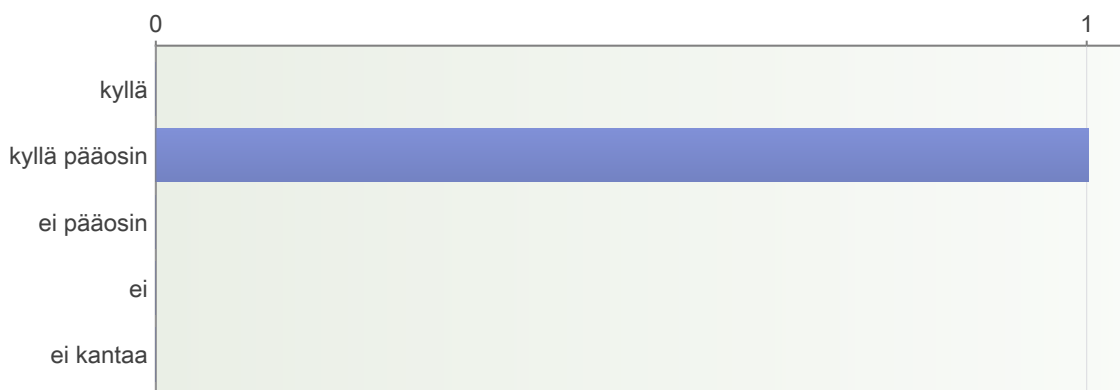
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Viitaten Eksoten lausuntoon, asiakassetelien käytön laajuus tulisi jättää maakunnan harkittavaksi, koska asioiden keskinäiset yhteydet tiedetään paikallisesti paremmin. Mahdollisuus käyttää asiakasseteliä myös muissa maakunnissa tekee järjestelmästä vaikeasti ennustettavan. Ongelmaksi voi myös muodostua asiakassetelin arvon vaihtelu maakunnasta riippuen.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

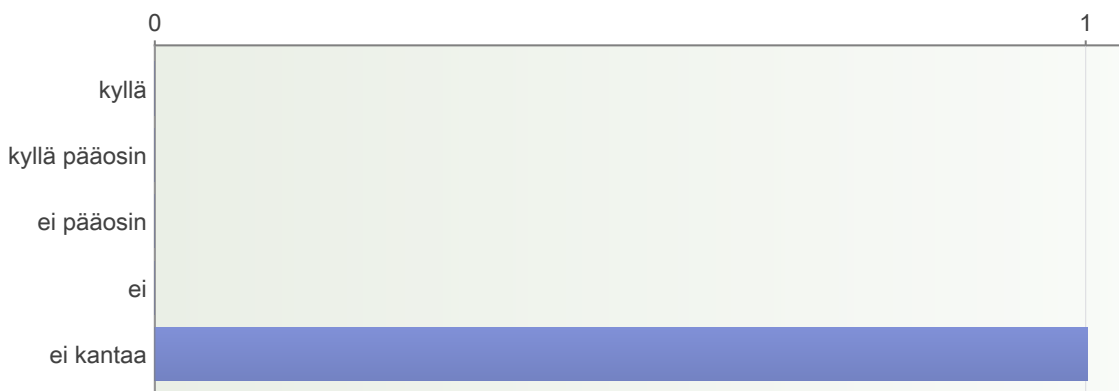
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakas tekee valinnat todennäköisesti mielikuvien perusteella. Vertailun mahdollistaminen edellyttää hyvää tuettua päätöksentekojärjestelmää ja toimivia tietojärjestelmiä. Malli lisää erityisesti palveluohjaukseen ja neuvontaan sekä tarpeiden arviointiin tarvittavan henkilöstön määrää. Tämä edellyttää myös ko. henkilöstön osaamistason nostamista.

43. 11e. Turvaako asiakasetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

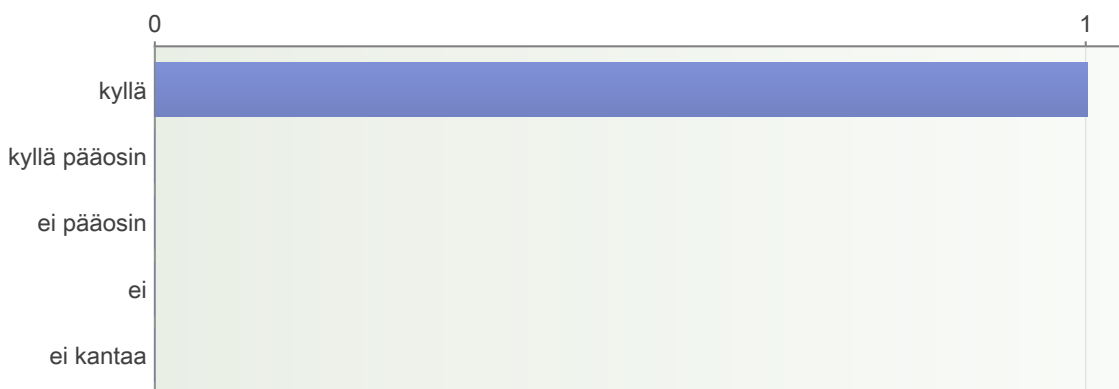

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

-

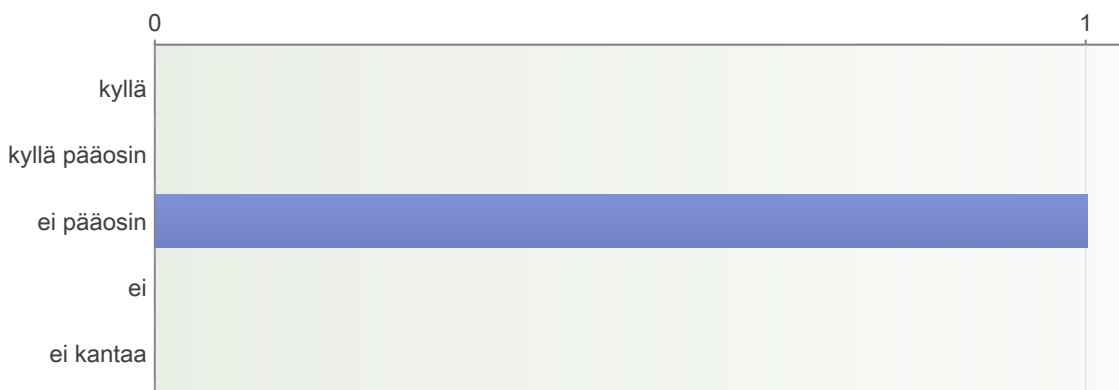
Viitaten Eksoten lausuntoon, henkilökohtaisen budjetin laatiminen ja vertailun mahdollistaminen edellyttävät hyvää tuettua päätöksentekojärjestelmää, toimivia tietojärjestelmiä sekä osaavaa henkilöstöä. Malli lisää erityisesti palveluohjaukseen, neuvontaan sekä asiakkaiden tarpeiden arviointiin tarvittavan henkilöstön määrää. Onnistuessaan malli poistaa päällekkäistä työtä ja kustannuksia varsinaisten palvelujen tuotannon osalta. Tämä edellyttää myös ohjaus- ja arviointihenkilöstön osaamistason nostamista. Henkilökohtaisen budjetoinnin laajentaminen on toteutettavissa kokeilujen ja aikataulutetun toimeenpanosuunnitelman avulla.

Olennaista asiakkaan näkökulmasta on, että asiakkaan valitsema palvelu on hänen etunsa mukaista ja palvelee hänen tarpeitaan ja toiveitaan parhaiten. HB:n käyttö on rajattu asiakkaisiin joilla on ”jatkuvaa ja laaja-alaista” tuen tarvetta. Määrittelyä tulee em. osin tarkentaa. HB voi olla tarkoituksenmukainen myös silloin, kun tuen tarve on lyhytaikaisempaa, esimerkiksi syrjäytymisvaarassa olevat, monialaisen tuen tarpeessa olevat nuoret aikuiset.

Lähtökohtaisesti HB lisää valinnanvapautta ja itsemääräämisoikeutta. Esityksessä on hyvää se, että maakunnalle on jätetty päätösvalta siihen, että budjettia voidaan käyttää myös muiden kuin ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden palveluissa. Lisäksi palvelutarpeen arvioissa tulee varmistaa asiakkaan oman näkemyksen esille tuleminen ja kunnioittaminen sekä todelliset mahdollisuudet valita ne palvelut, joita itse katsoo tarvitsevänsä. Jos asiakas kieltäytyy HB:sta, on liikelaitoksen tuotettava palvelut.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

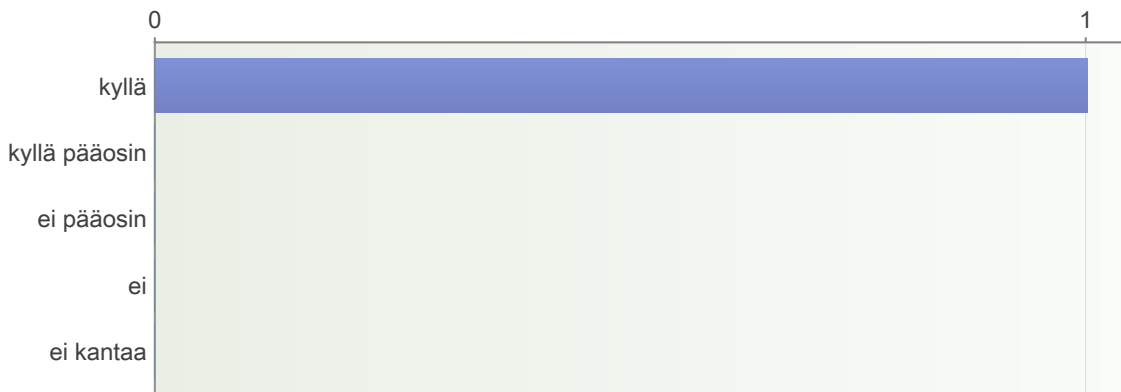
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Riskinä on ristiriita sote-keskuksen palveluneuvonnan ja liikelaitoksen palveluneuvonnan kanssa. Miten turvataan asiakkaille samansisältöinen palveluneuvonta kahdelta luukulta? Kustannuksista vastaavan tahon tulisi olla palveluiden suosittelija.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

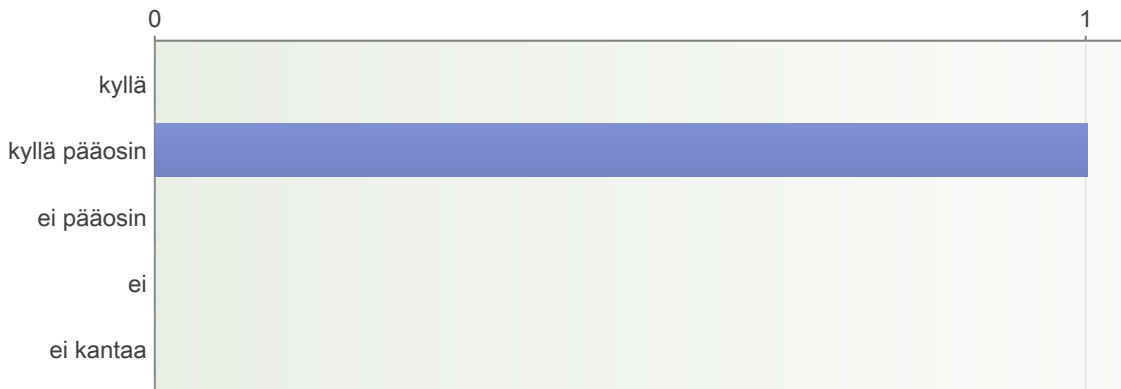

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

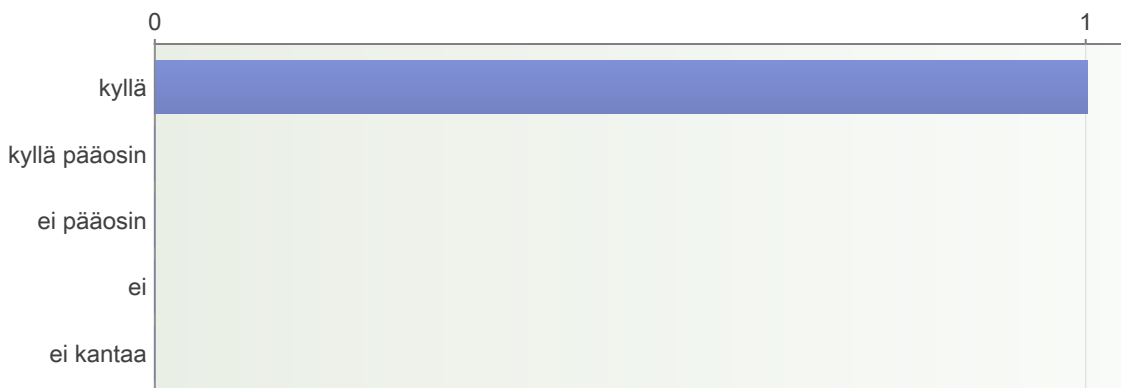
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan hyvän palvelun ja potilasturvallisuuden kannalta palvelujen tuottajan hyväksyminen ja palvelun tuottajan puutteiden korjaaminen tulee tapahtua mahdollisimman nopeasti. Lakiluonnoksessa määritellyt aikarajat ovat melko pitkiä

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

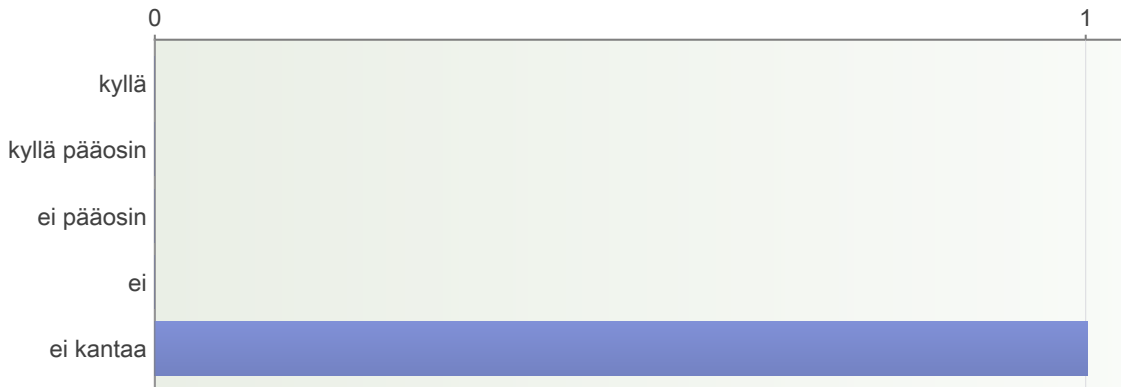
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

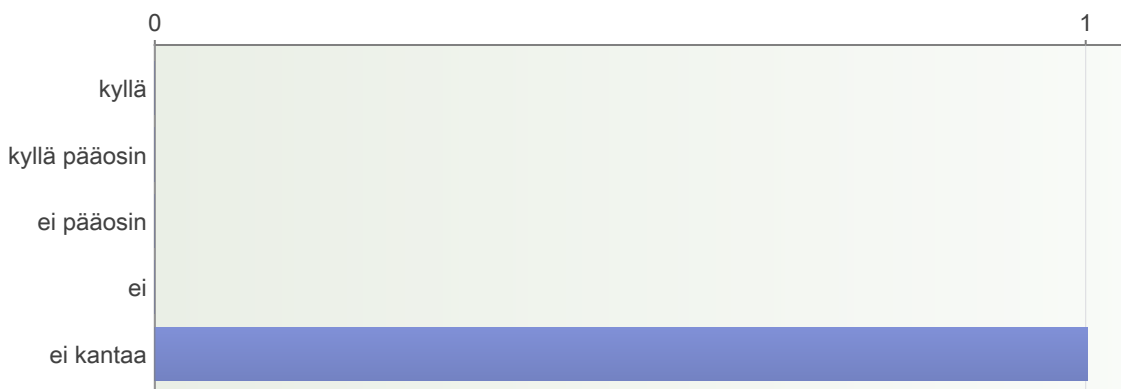
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikea vastata tai ottaa kantaa.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

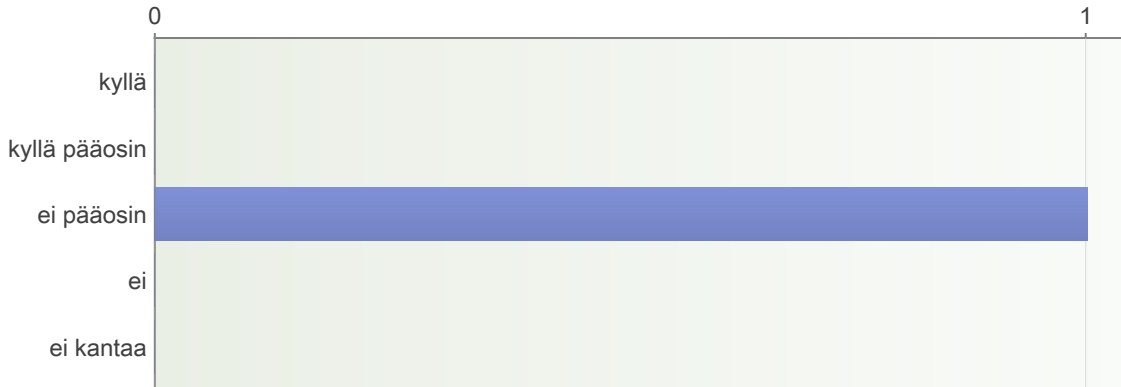

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

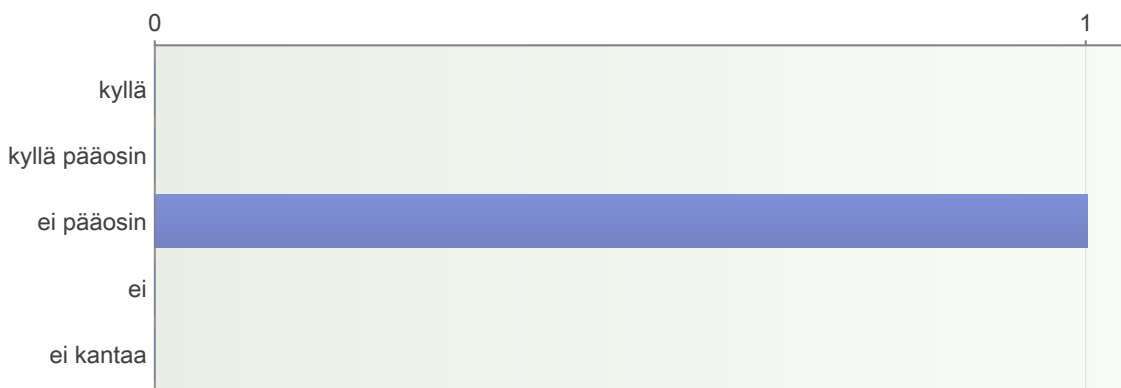
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Julkinen sektori vastaa viime kädessä verovaroin järjestetyistä palveluista, niiden saatavuudesta, palvelun laadusta ja verovarojen riittävydestä. Yksityinen sektori toimii vain palvelujen tuottajana. Muutos tulee koskemaan julkista sektoria enemmän, kun julkiset sotepalvelut jaetaan usealle tuottajalle. Yksityisen sektorin toiminta on yksinkertaisempaa, kun yritys toimii palvelujen tuottajana ja muutos tulee näkymään toiminnan laajentamisena. Yksityisellä sektorilla on mahdollisuus valita asiakkaansa ja ohjata julkiselle puolelle.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ongelmaksi saattaa tulla liikelaitoksen sopeutuminen supistuvaan toimintaan. Pidempi siirtymäaika olisi tarpeen. Myös ICT-järjestelmien kehittäminen asiakasseteliprosessia tukevaksi tarvitsee suunniteltua pidemmän ajan.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

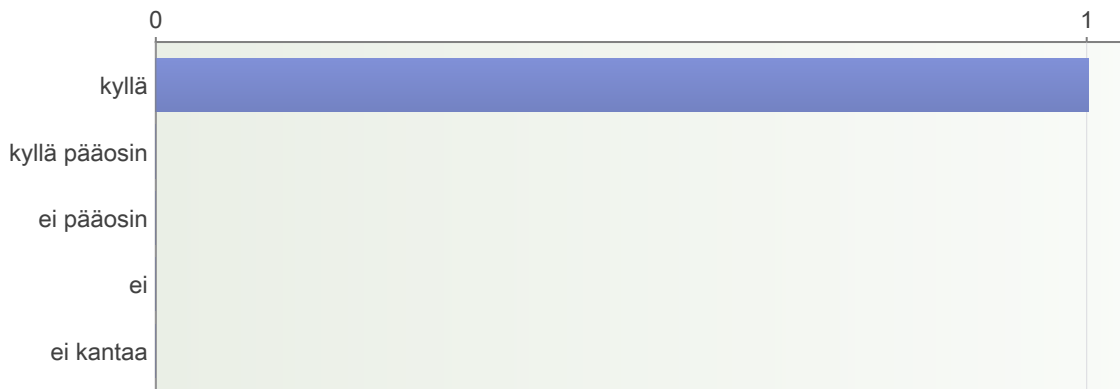

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

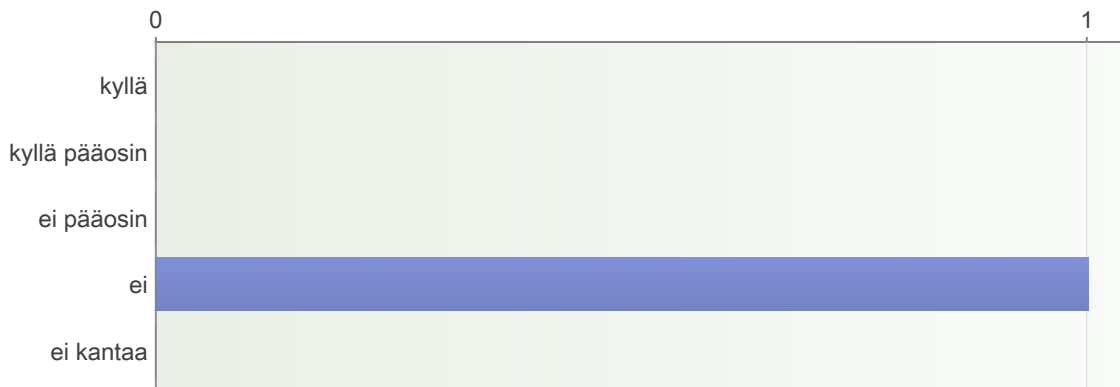

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

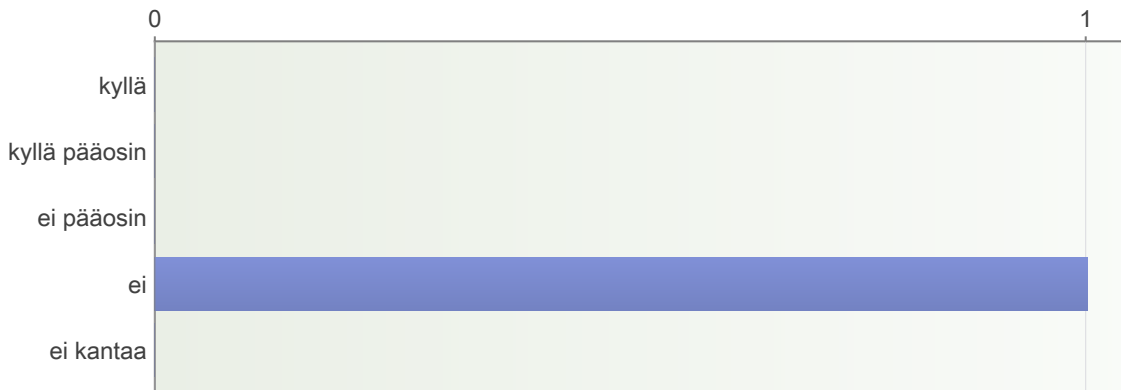
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienillä toimijoilla ei ole mahdollista sijoittaa erikoislääkäreitä sote-keskuksiin. Pienille toimijoille jää toteutettavaksi asiakasseteli palveluja.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kansalaisten perusoikeudet riittäviin terveys- ja sosiaalipalveluihin tulisi pitää erillään taloudellisen toimeliaisuuden periaatteista. Riskinä on kustannusten nousu johtuen päällekkäisestä kapasiteetista. Sote-kustannusten hallinta on haasteellista esitetystä järjestelmässä.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Viitaten Eksoten lausuntoon, Eksoten nykyinen integroitu kokonaisuus joudutaan purkamaan. Sote-keskuksissa tulee olla sosiaalityön ja kuntoutuksen ammattilaisia, jotka eivät kuitenkaan voi tehdä viranomaispäätöksiä. Asiakasasioiden käsittelyyn tarvitaan entistä useampi taho nykyisen joustavan asioiden hoidon rinnalle. Tämä korostuu erityisesti lasten ja nuorten palveluissa, joihin Eksotessa on luotu hyvä moniammatillinen kokonaisuus lasten ja nuorten ehkäisevistä palveluista lastensuojeluun sekä lasten- ja nuorisopsykiatria.

Laajan päivystyksen sairaalan toimintaedellytykset ovat vaakalaudalla asiakassetelitoiminnan viedessä kirurgisia osajia (myös muilta erikoisaloilta) pois sairaalasta.

Palveluiden pirstaloiminen ja organisaatioiden määrän kasvattaminen asettaa kansalaisen haasteelliseen asemaan ja vammaisten henkilöiden asema saattaa jopa heikentyä. Tämä asiakasryhmä tulee uudistuksen myötä tarvitsemaan entistä enemmän ja parempaa ohjausta, tukea ja neuvontaa, jotta he voivat tasa-arvoisesti valita omia palveluitaan. He tulevat tarvitsemaan tiedottamista paljon. Asiakassuunnitelmien laadinnassa heidän kohdallaan tarvitaan yksilöllistä huomioimista ja itsemääräämisoikeuden huomioimista, joten uusissa käytänteissä heidän avuntarpeensa on suuri.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Viitaten Eksoten lausuntoon, valinnanvapaus ei voi koskea erikoissairaanhoidon tässä lakiesityksessä tarkoitettulla tavalla, koska se vaarantaisi laajan päivystyksen sairaalan toimintaedellytykset viemällä sairaalasta työvoimaa ja toimenpiteitä vaikeasti ennustettavalla tavalla.

Lakiehdotuksessa mainittuja erikoislääkäripalveluja ei tule sisällyttää sote-keskusten palveluvalikoimaan, koska em. lääkäreiden saaminen yliopistosairaaloiden ulkopuolelle keskussairaaloihinkin on erityisen vaikeaa. Lakiehdotus johtaisi siihen, että Etelä-Karjalassa voisi olla vain yksi julkinen sote-keskus, joka sijaitisi keskussairaalalla. Hoidon pirstaloituessa hoidon laatu ja potilasturvallisuus kärsivät pitkällä aikavälillä ja suomalaisten saavutettavuus päivystyspalveluihin tulee heikkenemään.

Roolit tulisi olla selkeitä järjestäjän, julkisen tuottajan sekä markkinatoiminnan välillä. Maakunnan tulisi saada itse päättää rakenteesta.

HYTE-vastuun kirjaaminen kunnilla ja maakunnille on hyvä asia.

Lapsiasiakkaat ovat pääosin liikelaitoksessa, joten mahdollisuus koulukuraattorien ja –psykologien palveluiden hoitamisesta maakunnassa kuntien kanssa tulee olla jatkossakin.

Siirtymäajat ovat tarpeelliset ja perustellut, mutta viestinnällisesti haastavat asiakkaille.

Kirjautumattomuuden vuoksi säilyminen julkisen sektorin asiakkaan 2 vuotta, ellei asiakas toisin halua, on perusteltua muutoksen hallinnan näkökulmasta.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Vastaajien määrä: 1

- Ei kannanottoa.